

Jazz kao kulturni adut Hrvatske (3. dio) – publika

12/11/2025 — Zoran Stajčić

Za mnoge ljike jazz glazba i publika su dva teško spojiva pojma, no radilo se godinama i situacija na terenu je daleko bolje nego li se čini iz "laikše daljine", gledano. Radilo se puno i na kvalitetnoj glazbi stasao je nimali broj poklonika.

KYOTO JAZZ MASSIVE & ECHOES OF A NEW DAWN ORCHESTRA NA TVRDAVI SV. MIHOVILA U ŠIBENIKU (FOTO: VALERIO BARANOVIC)

Situaciju s publikom **Mate Škugor** je prokomentirao na sljedeći način: „Svest u odgovor na to pitanje na jedno rečenicu – danas imamo brojnu i raznoliku publiku, dok je krajem devedesetih gotovo uopće nismo imali, te smo je morali postupno sami stvarati i razvijati. Dovoljno je spomenuti da je prije 25 godina prosjek starosti publike na jazz koncertima bio debelo iznad 50 godina, te da studentske populacije gotovo da i nije bilo. Već 2005. struktura publike na jazz koncertima bila je kudikamo drugačija.”

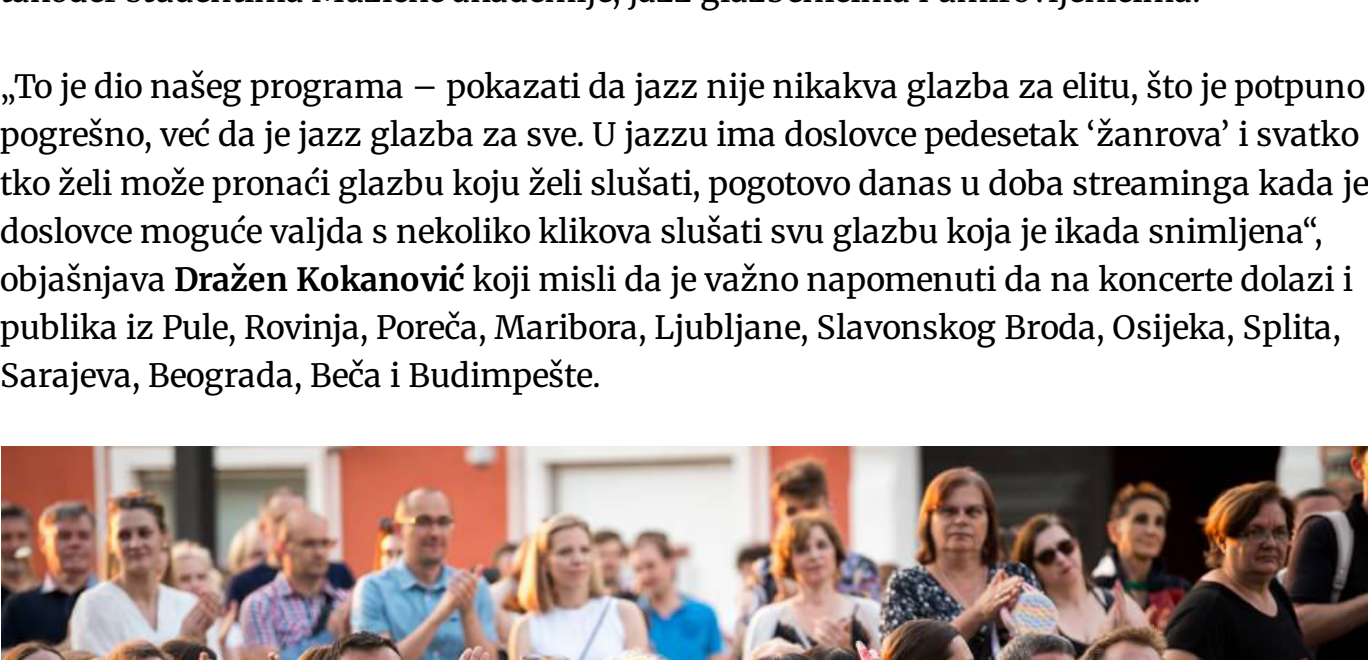
„Štošta se u tih 25 godina promijenilo. Kao i uopće čitav svijet, koji je u novom mišljenju stupio u digitalno doba, tako su i jazz i njegova publika doživjeli određenu transformaciju. Ono što je u prvoj dekadi, recimo, 21. stoljeća bila najbrojnija jazz publika (50+) sada dolazi na koncerte u jako malom broju, što je i razumljivo – s obzirom na godinu, mobilnost i sve ostalo što starije doba nosi. S druge strane, kako je u posljednjih desetak godina nimalu jedna potpuno nova 'jazz' scena, generacija mladenjaka i Z-gena, njihova je estetika potpuno drugačija, unatoč zajedničkim jazz korijenima. To je naročito snažno prisutno u skandinavskim zemljama, gdje se jazz više ne titulira kao 'jazz' (to je američka tradicionalna glazba), već kao glazbeni stil čiji je posljedica 'improvizirana glazba'. Publika između 25 i 35 godina postaje, čini mi se najbrojnija na koncertima bandova koje naravno znaju, a ona starija postaje dio naše 'history of jazz', objašnjava Elvis Stanić i globalne promjene po pitanju slušačkih navika i dobnе populacije publike.

DAVID MURRAY, IMREGRIST HAKER FLATEN I PAUL NILSEN-LOVE U LAURI NA NO JAZZ FESTIVALU (FOTO: TOMISLAV SPORIĆ)

U lokalnim klupskim okvirima Zagreba kao najvećeg grada u Hrvatskoj, **Damir Prica Katka – Capri** koji je baš unutar impro scene u svojim iskustvima ne vidi prevelike promjene. Interes publike za slobodno improviziranu glazbu nije se znatno promijenio, po njegovom mišljenju jer na koncerte u okviru serijala Impromedjeljaka dolazi između 10 i 140 ljudi, iznimno oko njih pedeset.

„Trodenveni festival privuče nešto više publike, oko 50 do 70 njih po večeri, što je jako dobro“, kaže Capri koji smatra bitnim napomenuti da je u usporedbi s jazzom, slobodno improvizirana glazba više nego skromno medijski prisutna, pogotovo u odnosu na rock, estradu i ostalu tržišno orijentiranu glazbu, te da su serijal i festival Impromedjeljci bolje prihvaćeni i cijenjeni od strane inozemnih impro glazbenika i glazbenih kritičara nego od domaćih.

BILLY COBHAM U KINU SC (FOTO: VEDRAN METELKO)

Laura Tandarčić iz Močvare se isto s tim slaže, ti da u klupskim uvjetima nema razlike u zadnje četiri godine. Publika je uglavnom konstantna, ali ekipa iz tog kluba na Savaškom naspju aktivno radi na njenom pomlađivanju dajući besplatan ulaz na jazz večeri osobama mlađim od 18 godina.

Slične politike subvencioniranja mladih, također o vlastitom trošku, provodi i najveći jazz festival u metropoli, ti Zagreb Jazz Festival. Ulaznice besplatno daju jednom srednjoškolskom razredu, jer se škole javljaju da bi učenicke dovele na koncerte. Daju ih također studentima Muzičke akademije, jazz glazbenicima i umirovljenicima.

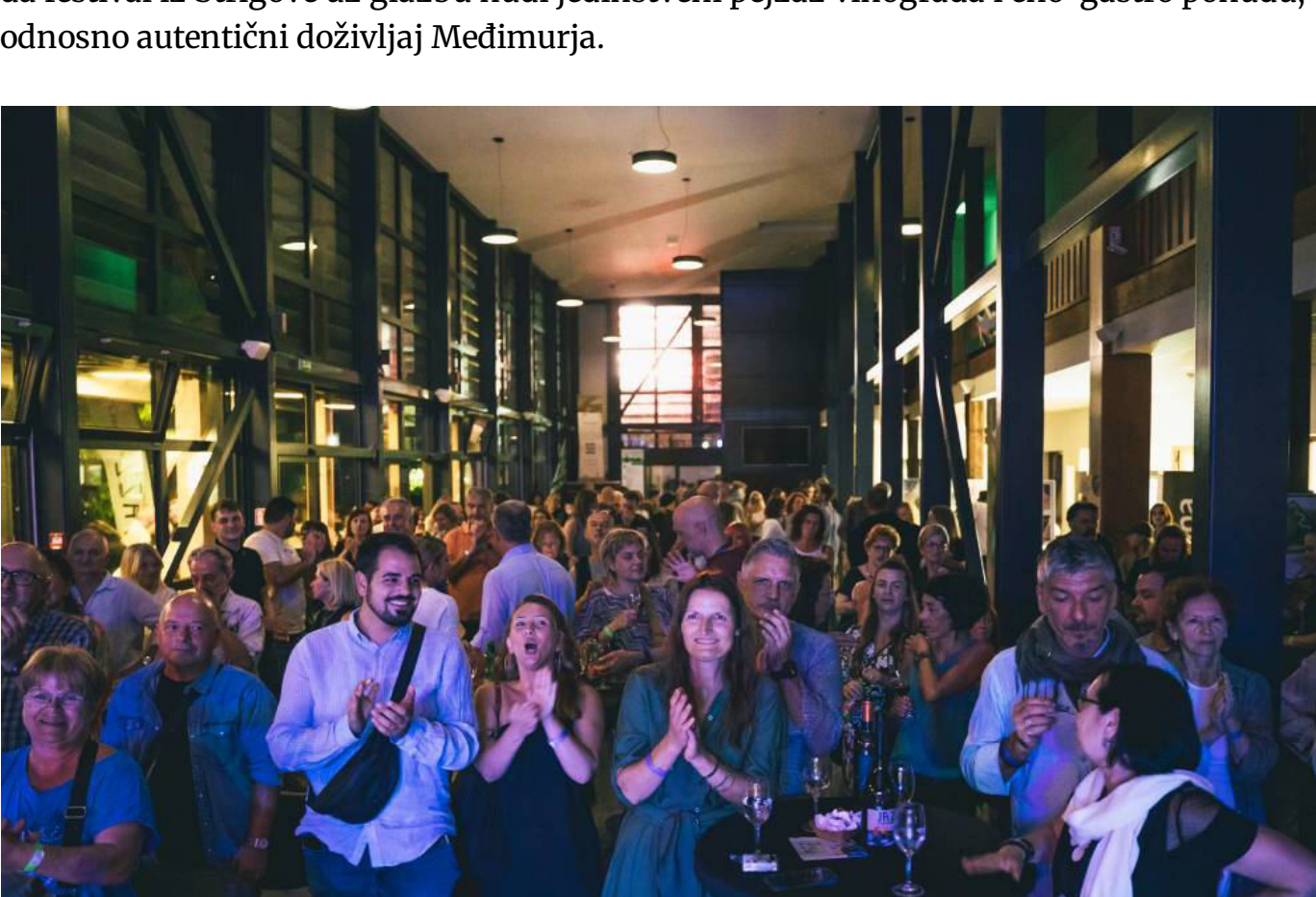
„To je dio našeg programa – pokazati da jazz nije nekakva glazba za elitu, što je potpuno pogrešno, već da je jazz glazba za sve. U jazzu ima doslovce pedesetak 'žanrova' i svatko tko želi može pronaći glazbu koju želi slušati, pogotovo danas u doba streaminga kada je doslovce moguće valjda s nekoliko klikova slušati svu glazbu koja je ikada snimljena“, objašnjava **Dražen Kokanović** koji misli da je važno napomenuti da na koncerte dolazi i publika iz Pule, Rovinja, Poreča, Maribora, Ljubljane, Slavonskog Broda, Osijeka, Splita, Sarajeva, Beograda, Beča i Budimpešte.

DARKO RUNDJEK I JAZZ ORKESTAR HRT-A – FEST JAZZA KOPRIVNICA (FOTO: SAŠA MUZIČAR)

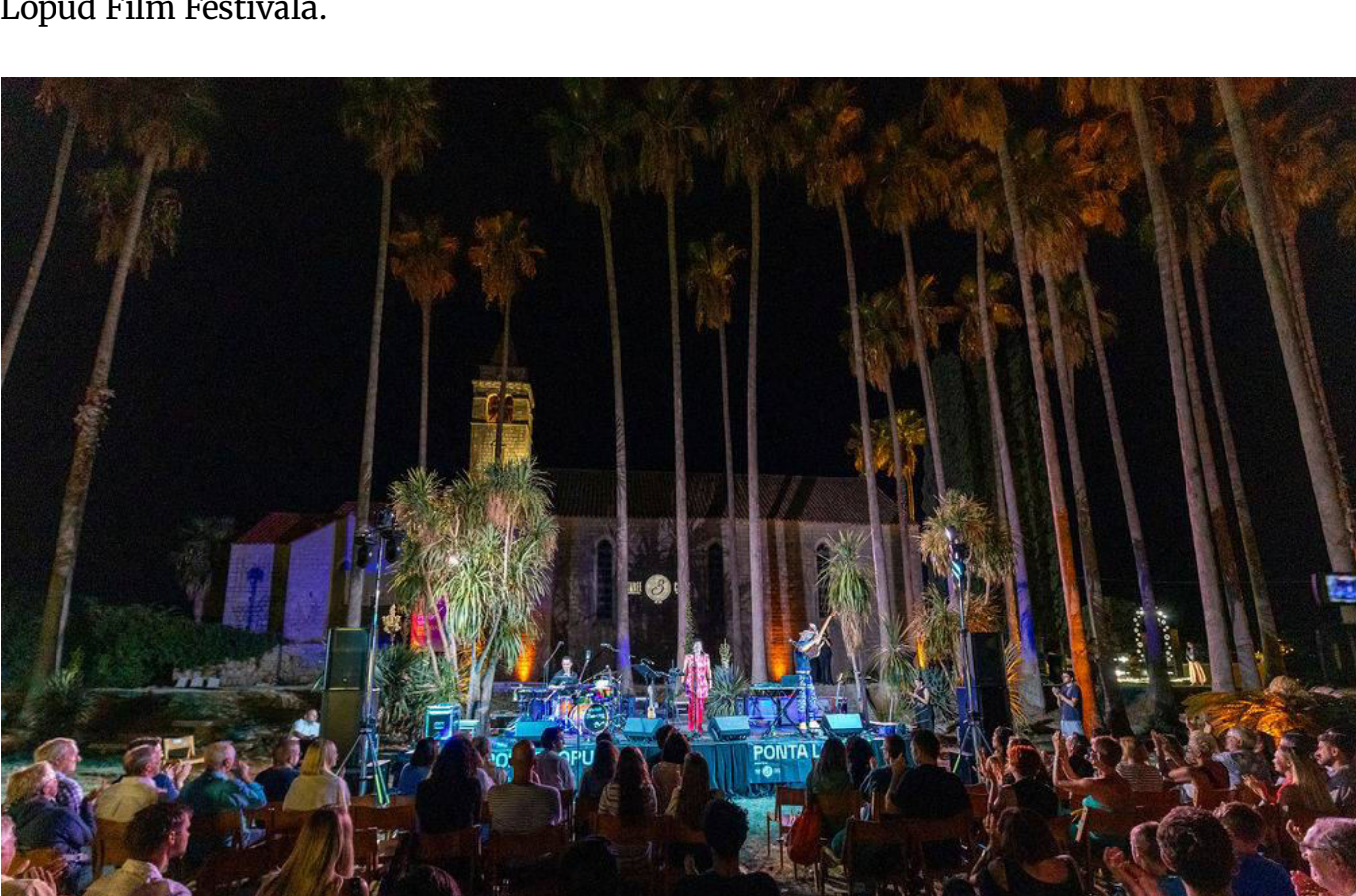
Za **Željka Markovića** iz Jazzbine, u Puli nikad nije bilo upitan interes: „Od početka pa do danas znam da onih koji traže takvo iskustvo ne manjka. Uvijek je bilo samo pitanje kako da kreativno društvenje uz i sa glazbom bude održivo.“

Što se tiče Koprivnice **Helena Hrašćanec** ne skriva da je bilo uspona i padova, te je prilikom jedno novinsko izvješće novinara **Hrvoja Šabeka** iz 2007. kazavao kako idealno ocrtava kako je to izgledalo povodom dvadesete obljetnice jazz kluba.

ŠABEK I JAZZ ORKESTAR HRT-A – FEST JAZZA KOPRIVNICA (FOTO: SAŠA MUZIČAR)

Šabek je tada napisao: „Prvi koncert održan je 18. rujna 1997. godine, a do Silvestrova je Hotel Podravina bio još četiri puta duplom pun. Ako će tko jednom tražiti trenutak kada je Koprivnica postala džezerskim gradom, evo mu odgovora (...) Da je Bosko Petrović dovoljan nekog Američanaca koji je priao s Dizzyjem i Orkestrom, šaputalo se u restoratu Crna gora i prije nego što je Martin Drew sjeo za set bubnjenja u jarkocvenu –žutom interijeru u kojemu je obično na radiju umirala neka domaća estradna zvijezda. Od prvog udaraца po činelu svi smo znali da sudjelujemo u nečemu veličanstvenom...Nikad ne bih čuo taj udarac po činelu da dečki i cure nisu složili i osnovali Jazz klub Koprivnica. A bio je to trenutak u kojemu sam se iz rokerskog ateista, ili barem agnostika, u hipu preobratio u duboko religioznog poklonika jazza.“

CYRILLE AIMÉ QUARTET U KINU SC NA 15. ZAGREB JAZZ FESTIVALU (FOTO: VEDRAN METELKO)

Na to se nadovezala: „Taj veliki interes prvih godina nekako se prorijedio kasnije, i to je onaj trenutak u kojem mnogi odustanu od ovakvih pothvata, ali ne i koprivnici. Napominjem s mjesta održavanja koncerta, zapravo nastavlja sa ga mijenjati godinama. Doslovno ne postoji kafić, restoran i dvorana u Koprivnici u kojoj nije barem jednom svirao jazz 2005., kada je osnovan Fest Jazz-a. Možda je baš ta upornost utjecala na stvaranje publike.“

O tom specifičkom prostora bio on intervjue ili eksterije u smislu kvalitetno osmišljene nadogradnje glazbenog ugoda koje iskustvo je podijelio **Tomislav Karamatić** obzirom da festival iz Štrigove uz glazbu nudi jedinstveni pejzaž vinograda i eno-gastro ponudu, odnosno autentični doživljaj Medimurja.

JAZZ U VINOGRADU (FOTO: JAZZ U VINOGRADU)

„Kada pričamo o Jazzu u vinogradu, u početku je interes publike bio više znatiželjan, nego usmjeren – ljudi su dolazili jer je jazz za mnoge bio nešto novo i drugačije, posebno u sredinama izvan velikih gradova. No iz koncerta u koncert stvarala se vjernija publika koja je počela razumijevati i osjećati što jazz zapravo jest: otvorenost, sloboda i komunikacija među glazbenicima i publikom“, kaže Karamatić koji dodaje kako su prošle godine imali goste iz čak 24 zemlje, te kako ih u posljednjih godinama kontraktiraju i iz drugih dijelova Hrvatske, pa čak i iz inozemstva, s prijedlozima da gostuju s konceptom festivala u njihovom kraju.

U sličnoj situaciji je i Ponta Lopud Jazz Festival zbog svoje atraktivne mediteranske lokacije. **Thana Alexa** vjeruje da lokalno stanovništvo (i Lopudani i Dubrovčani) vide vrijednost u festivalu na Lopudu koji je nastao kao nadogradnja nešto starijeg Ponta Lopud Film Festivala.

SOFIA REI NA PONTA LOPUD JAZZ FESTIVALU (FOTO: PONTA LOPUD JAZZ FESTIVAL)

„Stvaramo globalni susret kreativnih umova u lokalnom, nepretencioznom okruženju i stavljamo Lopud na kartu kao važnu kulturnu destinaciju za stvaranje umjetnosti i razvoj umjetničkih karijera“, poručuje Alexa.

Šibenik se također izdvaja s izuzetno atraktivnim lokacijama, ti svojim tvrđavama sv. Mihovila i Barone. **Gorana Barišić Bačelić** kaže kako je je interes publike za jazz bio je prisutan već od prvih koncerata, no s godinama i programskim kontinuitetom on je postupno rastao. Napominje i kako i na atraktivnoj lokaciji treba uložiti puno truda, ti da je ključ uspjeha u intenzivnoj i kontinuiranoj promociji i komunikaciji s ciljanom publikom.

„Kod nas je specifičkim i Klub prijatelja, program vjernosti koji nam omogućuje izravnu komunikaciju prema posjetitelju koji je član, a to znači redoviti posjetitelj naših programa. To je za razvoj publike najvredniji alat koji imamo i bržno njegujemo taj odnos. Naša pomno osmišljena cjelogodišnja komunikacija obuhvaća sve od dizajniranja vizualnog identiteta naših programa i osmišljavanja promotivnih kampanja, do suradnje s medijima te izrade profesionalnih fotografija i videa s naših koncerata, koje dijelimo s izvođačima i publikom na društvenim mrežama. Na taj način doprinosimo vidljivosti i promociji domaće jazz scene“, ističe Barišić Bačelić dodajući da najvrednije povratne informacije dolaze od publike, ali i od samih izvođača koji su šibenskih pozemaca odlaze zadovoljni i na njih se rado vraćaju. Budući da su Barone Jazz Festival i Arsen Jazz kontinuirani jazz programi u Šibeniku, s oko dvadesetak koncerta godišnje, ravnateljica Tvrdave kulture Šibenik vjeruje da je njen kolektiv uspio stvoriti prepoznatljiva mjesta za ljubitelje jazz-a i njegovih različitih podžanrova, te doprinijeti raznolikosti kulturne ponude grada tijekom cijele godine.

LIBURNIA JAZZ FESTIVAL (FOTO: LIBURNIA JAZZ FESTIVAL)

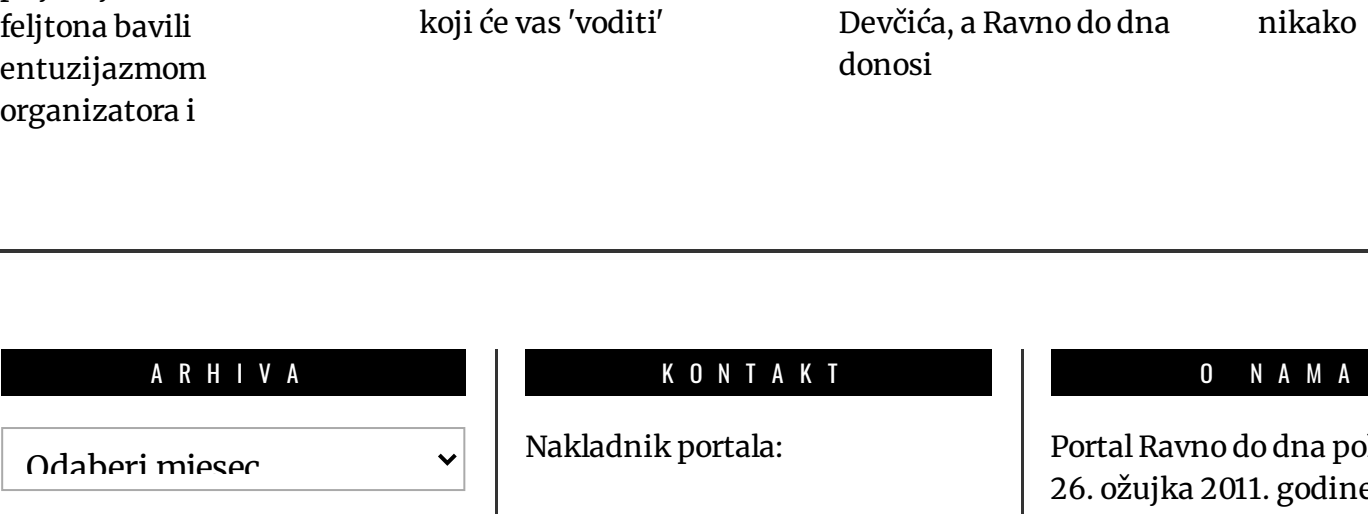
O tome koliko je trebalo da se program prepozna i što su bile teškoće na tom putu posebno za festival koji su već dugi niz godina prisutni, **Elvis Stanić** sažeo je na primjeru Liburnia Jazz Festivala: „Trebalo nam je pet godina, kad smo se zaljubljajući Rajni Miloš, tadašnjoj ravnateljici 'Festivala Opatija', opatijske ustanove u kulturi, povezali s jazz motorom Ericom Zawinulom, (sin Joa Zawinula, opa.), i počevši od 2005. skločili s manjim inozemnim ili nacionalnim programa stepenicu više, na najveće svjetske jazz programe. S Ericom sam ostao bliski prijatelj sve do njegovog napuštanja našeg svijeta u vrijeme korone. No tada, te 2005. godine, sve je krenulo jednim puno bržim tijekom, i po mom mišljenju došlo do vrhunca negdje 2010. godine. No tada je svjetska recesija iz 2008., koja je kod nas kasnila dvije godine, udarila poprilično snažno i negativno u financijskom smislu (naravno, koliko para toliko muzike). Programi su postali dvostruko – trostruko skuplji, a financiranje kulture isto, ili čak i manje. To su bile neke nove situacije i izazovi koje smo morali prihvatiti i s njima nastaviti raditi sve do danas.“

Time zaključujemo treći nastavak ovog feljtona i ujedno otvaramo novo poglavlje koje se tiče financiranja, institucionalnih politika i podrške „jazza u Hrvata“ o čemu možete čitati već u petak u novom nastavku.

Nastavlja se...

*Tekste je potpomognut sredstvima natječaja "Poticanje novinarske izvrsnosti" Agencije za elektroničke medije.

Drugi dio feljtona:

Jazz kao kulturni adut Hrvatske (2. dio) – Od ljubavi prema jazzu do organiziranja koncerata

Uopisajte deset izdajbenika u jazz i koncertnih organizatora koji će vas 'voditi' kroz nastavak feljtona objavljenog svog iskustva.

raznododna

Želimo da naš sadržaj bude otvoren za sve čitatelje. Iza našeg rada ne stoji donikant ili vlasnici milijardi. Vjerujemo u kvalitetno novinarstvo. Vjerujemo u povjerenje čitatelja koje ne želimo nikad iznevjeriti. Cijena naše neovisnosti uvijek je bila visoka, ali vjerujemo da je vrijedno truda izgraditi integritet kvalitetnog specijaliziranog medija za kulturu na ovim prostorima. Stoga, svaki doprinos, bez obzira bio velik ili mali, čini razliku. Podržite Ravno Do Dna donacijom već od 1 €.

Hvala vam.

Donacije su omogućene putem servisa mobilepayments.gateway.com. Podržane sheme mobilnih plaćanja: KERS Pay, Alipay, Settle, Kriptovalute

© 2025 Ravno Do Dna. All rights reserved. Sva prava pridržana.

MI NA KAFI SAO STUDENTU

Radio student i portal Ravno do dna pokrenuli su 2013. radijsku emisiju Ravno do dna. Naša uspješna suradnja promoviranja noviteta s domaćim i regionalne nezavisne scene još uvijek traje.

Emisija se emitira uživo svakog petka od 17:30 do 18:30 sati na 101.5 MHz kao i na streamingu Radio Studenta. Svaka emisija se također u cijelosti može poslušati na podcastu Ravno do dna na stranici radija i na našem Mixcloud podcastu.

Emisiju vode i uređuju Jelena Svitlar i Zoran Stajčić

Tražilica

NAJČITANIJE

- 365 najvažnijih domaćih & ex-Yu albuma koje morate poslušati – prije kile domaće povijesti
- Prema novim istraživanjima koncerti su popularniji od seksa
- Kanyeu Westu prijeti trenutno uhićenje u Brazilu ako će 'promicati nacizam' tijekom koncerta
- Jazz kao kulturni adut Hrvatske (3. dio) – publika
- Zadarski bend Kriptidi predstavlja novi videospot za pjesmu 'Lebotaomiji'

POSLEDNJE NAJAVLJENO

- Ivan Kupec Quintet na Jazzu u Travnom
- Roj esa meets Robi Mazurek u Kotacu
- Igor Božanić u Močvari
- Slaughter to Prevail u Ljubljani
- Outback, Spasm, guineapig i VapOrAzA&W&W&C u Vintage Industriji
- Sva događanja

DOGAĐANJA

- 11. STU: 42 Interliber na Zagrebačkom veleasnu: Od holokosta Paula Lynchsa do dječjih bajki
- 14. STU: Josipa Lisac na ekskluzivnom koncertu u Zaboku
- 14. STU: Prvi Sound System Rendezvous uz RaliKamo, AmpliFyah & Sea Sound Crew
- 15. STU: Premijera predstave 'Auzmeš' u Centru za kulturu Našimiri
- 15. STU: Fleas& Spores predstavlja album 'Sunčana strana Mjeseca 2' u Saxu

POSLEDNJE OBJAVLJENO

- Hladno pivo s 'Istočno od Gajnica' opet na broju jedan Top-liste prodaje
- 3.6 rangena: 'The Running Man' ili kritika i distrakcija od tehnofascističke distopije
- Jazz kao kulturni adut Hrvatske (4. dio) – institucionalna podrška i pomoć lokalnih zajednica
- Ana Marija Šir skuhala nešto po svom receptu i servirala novi singl! 'Danas te ne volim'
- Kanyeu Westu prijeti trenutno uhićenje u Brazilu ako će 'promicati nacizam' tijekom koncerta

GALERIJE

